

miljøpartiet
de grønne

glåmdal

MILJØPARTIET DE GRØNNE

Kommuneprogram for

Sør-Odal

2015 - 2019

MANGFOLD,
BÆREKRAFT,
SOLIDARITET,
LIVSKVALITET,
MILJØ OG KLIMA.

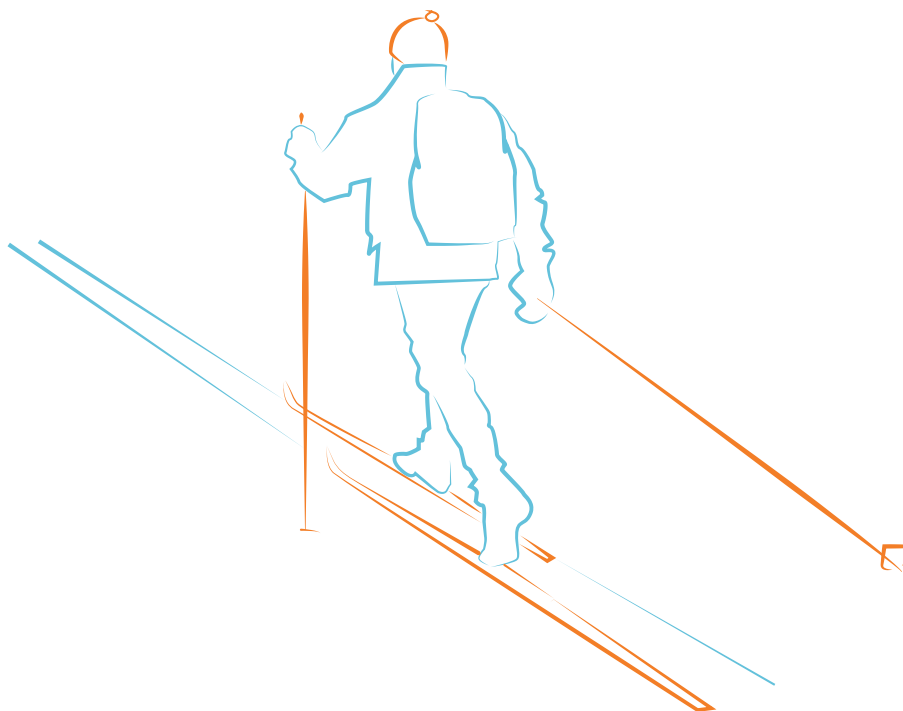
Vårt formål

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet.

Vi tar mål av oss til å utforme en helhetlig politikk for nåtid og framtid, basert på tre grunnleggende solidaritetsprinsipper: solidaritet med andre mennesker, solidaritet med framtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur.

Våre kjernesaker:

- Integrere miljøhensyn i alle deler av kommuneforvaltningen
- Etablere klimaregnskap på kommunenivå
- Bevare og styrke det biologiske mangfoldet i kommunen
- Ivareta jordvernet og motarbeide omdisponeringen av dyrkbare arealer
- Verne om tilbudene til barn og unge, og utvikle nye fritidstilbud
- Etablere flere og bedre møteplasser
- Økt livskvalitet for kommunens innbyggere
- Tilrettelegge for og ta vare på gründere
- Gi frivilligheten og kultursektoren et kraftig løft
- Etablere miljøgater, gang- og sykkelveg fra alle nærområder inn til Skarnes sentrum
- Sterkt prioritere gående og syklende i deler av Skarnes sentrum.

1. Grønt næringsliv

Sør-Odal kommune og Glåmdalsregionen har behov for nye arbeidsplasser og økt folketall. Derfor arbeider MDG Sør-Odal for at kommunen skal bli med på det grønne skiftet, en omlegging av samfunn og næringsliv som gjør oss bærekraftige, og sikrer at framtidige generasjoner får et godt liv i Sør-Odal.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- arbeide for å etablere et grønt og bærekraftig næringsliv i kommunen
- arbeide for å omstille eksisterende næringsliv i en bærekraftig retning
- arbeide for at kommunen skal benytte seg av tilskuddsordninger
- legge til rette for at gründere og innovatører vil etablere seg og sine virksomheter i kommunen
- legge til rette for å etablere en mangfoldig næringsstruktur, inkludert arbeidsplasser for unge med høyere utdanning
- arbeide for at kommunen gjør tomter tilgjengelig for etablering av bærekraftige virksomheter

2. Handel

De grønne jobber etter prinsippet "tenke globalt, handle lokalt". Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal ønsker en omstilling fra oljeavhengighet og overforbruk til grønne lokalsamfunn med økt livskvalitet.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- Jobbe imot søndagsåpne butikker og gå imot forslaget om å la kommunene avgjøre dette lokalt
- arbeide for å etablere et marked og en markeds plass tilsvarende "Bondens marked" hvor lokale produsenter kan selge produktene sine
- arbeide for at matvarekjedene i Sør-Odal ikke kaster mat som fremdeles er spiselig

3. Skole og oppvekst

MDG Sør-Odal vil arbeide for en skole som har fokus på læring, sosial kompetanse og psykisk og fysisk helse. Vi ønsker en skole som ser helheten og som ikke fokuserer på målstyring og tester. MDG Sør-Odal ønsker et likeverdig skoletilbud for alle kommunens elever. Vi ønsker ikke at lærerne skal være funksjonærer, vi ønsker oss profesjonelle lærere som får og tar ansvar for å gi elevene tilpasset undervisning og skape et godt og trygt læringsmiljø.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- arbeide for et likeverdig grunnskoletilbud i hele Sør-Odal
- arbeide for økt lærertetthet i skolen og innføre et maksantall for 15 elever i hver klasse på 1. - 2. trinn, 20 elever på 3. -6. trinn og 25 elever på 7. -10. trinn
- arbeide for at elevene får 1 time med fysisk aktivitet hver dag
- arbeide for at elevene får et gratis, sunt måltid om dagen
- arbeide for at skolen blir mer integrert i lokalsamfunnet og gjøre det mulig for en mer praktisk orientert og variert undervisning.
- arbeide for at lærerne kan bruke tiden sin til undervisning, for- og etterarbeid og oppfølging av elevene.
- styrke innhold og kvalitet i skolens kjernetid
- lekser er et pedagogisk virkemiddel som lærer bruker ved behov
- at det etableres skolehager i tilknytning til alle grunnskolene i kommunen og integrere dyrking av frukt og grønnsaker som en del av undervisningen
- at det skal være løpende opptak i barnehagene fra barna fyller ett år
- beholde muligheten til å drive og etablere private barnehager dersom kommunen selv ikke klarer å dekke behovet
- beholde adgangen til å etablere og drive ikke-kommersielle, private skoletilbud, inkludert skoler som står for pedagogiske alternativ.

4. Helse og omsorg

Miljøpartiet De Grønne bygger sin helse- og omsorgspolitik på at det er langt bedre å forebygge enn å behandle. Forebygging er dessuten langt rimeligere og frigjør midler for kommunen. MDG Sør-Odal vil satse på forebygging av rusproblemer og psykiske sykdommer, og vi vil arbeide for at disse pasientene ikke blir stigmatisert. Alle, uansett funksjonsevne og arbeidskapasitet, må ses som likeverdige bidragsyttere til samfunnet. Vi vil legge til rette for at de med redusert arbeidsevne kan få jobbe med tilpasset, meningsfullt arbeid. Gjennom forebyggende helse vil vi arbeide for et samfunn som gjør det enklere å leve sunt og lettere for innbyggerne i Sør-Odal å ta vare på hverandre.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- ha fokus på forebyggende tiltak og bruke de midlene kommunen sparer på å gi et bedre tilbud for dem som trenger det
- arbeide for at eldre og mennesker med spesielle omsorgsbehov skal kunne bo i boliger så lenge som mulig framfor å bli plassert i institusjoner
- arbeide for institusjoner som gir beboerne størst mulig opplevelse av å leve et vanlig liv
- fremme et offentlig helsevesen supplert av ikke-kommersielle, private helsetilbud.
- arbeide for et mer forebyggende og fleksibelt barnevern og utvikle nye tiltak som legger til rette for samarbeid mellom barna, foresatte, hjelpeapparat og virksomheter
- styrke ettervernet i rusomsorgen og psykiatrien i Sør-Odal gjennom et mangfold av oppfølgingstilbud.

5. Kommunal drift

Kommunene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å nå de nasjonale miljømålene. Sør-Odal kommune må vedta ambisiøse miljø- og klimamål og gjennomføre disse i praksis. Sør-Odal skal være en spydspiss i miljø- og klimaarbeidet og ha som mål å være fossilfri innen 2035.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- at kommunens innkjøp skal være bærekraftige og etisk forsvarlige
- at kommunen prioriterer kortreiste varer og tjenester der det er mulig
- at kommunen prioriterer innkjøp av økologisk og bærekraftig lokalt produsert mat og legger til rette for økt omsetning av økologisk og vegetarisk mat i offentlige kantiner
- at kommunen skal ta inn flere lærlinger

6. Landbruk

Allsidig dyrking av mat over større deler av landet vil skape arbeidsplasser og bolyst med brede ringvirkninger for distriktene. Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil stimulere «den omvendte flyttestrømmen» fra by mot bygd ved å styrke økonomien i landbruket, lette omsetningen av landbrukseiendommer og stimulere til grønt entreprenørskap i kommunen.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- ivareta jordvernet og motarbeide omdisponeringen av dyrkbare arealer
- arbeide for at alt jordbruk i kommunen er bærekraftig, miljøvennlig og bevarer og styrker naturmangfoldet
- legge til rette for flere omsetningskanaler for lokale produsenter av økologisk og miljøvennlig produsert mat
- sette et kommunalt tak på arealbruken til bygg- og næringsformål, for å verne gjenværende land- bruks-, utmarksarealer og deres produktivitet for ettertiden.
- arbeide for god dyrevelferd og at alt dyrehold drives på en måte som ivaretar dyrenes naturlige adferd og behov
- utvikle pelsdyroppdrett

7. Skogbruk

Med riktig forvaltning kan skogen fortsatt være en stor leverandør av fornybare materialer og energi. Både næringa sjøl og naturen vil tjene på å bruke et økologiregelverk etter modell fra landbruket. Skog og myrområder huser mange av de truede artene våre og har i egenskap å lagre karbon. Flere sammenhengende områder må derfor vernes.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- at skogbruket i kommunen skal drives bærekraftig og med hensyn til det biologiske mangfoldet
- legge til rette for at trevirket som produseres i kommunen også videreføres her
- legge til rette for bedriftsetablering, innovasjon og økt verdiskaping i skogsdriften og viderefordlinga av skogbruksprodukter.

8. Natur og miljø

Sør-Odal kommune må ta et større ansvar for miljø og klima gjennom å integrere miljøhensyn i alle deler av kommuneforvaltninga.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- ta vare på og styrke naturmangfoldet i kommunen
- ansette en naturforvalter i kommunen
- at kommunens naturressurser kartlegges som grunnlag for ny og bærekraftig næringsutvikling
- begrense bruken av motorisert ferdsel i kommunens naturområder, herunder snøscooter og firhjulinger.
- at naturmangfoldsloven må ha en sentral plass i planlegging og utbygging av nye og eksisterende arealer.
- utarbeide en ny klima- og miljøplan som inneholder ambisiøse og konkrete mål med forpliktende tidsfrister som gjør Sør-Odal til en foregangskommune i klima- og miljøpolitikken. Den må inneholde punkter som avfallshåndtering, energisparing, grønne innkjøp, sykkel- og veinett, jordvern, bevaring av kulturlandskap, grønstruktur, håndtering av overvann, bruk av kommunale elbiler, ivaretagelse av det biologiske mangfoldet m.m.

9. Bolig og bymiljø

Vi ønsker at kommunal og privat nærings- og boligbygging skal være miljøvennlig og i størst mulig grad ta i bruk fornybar energi i byggeprosessen og senere bruk. Bruk av lokale byggematerialer vil redusere frakt og stimulere lokalt næringsliv. God bystruktur minsker arealbehovet og gir nærhet til skole, arbeidsplasser og tjenestetilbydere.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- at sentrum på begge sider av Glomma gradvis utvikles og kombinerer byggeformål på en måte som skaper liv og aktivitet i sentrum
- gjøre det enkelt å velge kollektivtransport, sykkel og gange gjennom å bygge trygge og gode sykkel - og gangveier mellom alle nærområdene og Skarnes sentrum samt arbeide for jevnlig bussavganger mellom bygdene og kommunesenteret
- ha levende bygder som kan tilby arbeidsplasser i nærområdet.
- utvikle grønne, frie og formålsløse møteplasser utendørs med benker, lekeapparater og sitteplasser i sentrumskjernen av Skarnes
- bruke Glomma som et naturlig smykke på Skarnes som en del av sentrumsutviklinga
- ha en arealplanlegging som legger til rette for en bærekraftig utvikling

10. Samferdsel

Sør-Odal er en kommune med mye gjennomfart av tungtransport. Et grønt samfunn krever et bærekraftig transportsystem. Transport er en av de største kildene til klimagassutslipp, forurensning, støy og naturinngrep. Framfor økt utbygging av nye veier, ønsker MDG Sør-Odal å bruke pengene til å satse på myke trafikanter gjennom utbedring av gang-og sykkelvegnettet i kommunen.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

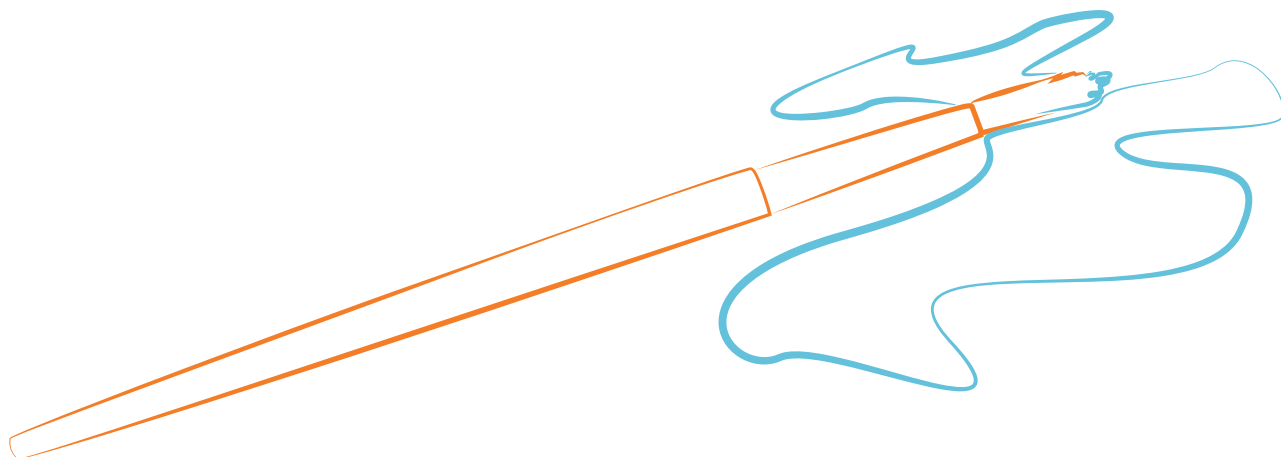
- flytte godstransporten fra bilvegane til jernbanen
- elektrifisere Solørbanen, øke bruken av den for godstransport og åpne for persontrafikk
- gjenopprette og styrke regionale jernbaneruter mellom Karlstad -Skarnes - Oslo
- styrke kollektivtilbudet i kommunen og gjøre det lettere for folk å velge kollektivt
- øke antall bussavganger mellom bygdene og kommunesenteret
- sette opp minibusser fra Disenå togstasjon som korresponderer med toget på Skarnes, spesielt med tanke på pendlere.
- bygge sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Kongsvinger og Skarnes
- øke antall avganger med TimeEkspressen

11. Kultur-, friluftsliv- og idrettsliv

Kultur- og idrettslivet i Sør-Odal er en viktig del av kommunens identitet og skaper gode, sosiale arenaer for alle. De Grønne i Sør-Odal vil gjøre det enklere for organisasjoner og lag som arbeider med historie og kulturminnevern å drive aktivt. Vi vil også arbeide mot unødig byråkratisering av denne sektoren. Det gjelder både å sikre historiske bygninger og bygningsmiljøer som Odalstunet, samt bevare biblioteket, og ivareta den levende kulturarven som kommer til uttrykk blant annet i håndverkstradisjoner, folkemusikk og folkedans. Vi støtter opp om det frivillige arbeidet i Sør Odal: idrettslagenes innsats for miljøet gjennom loppemarked og søppelplukking og Odal turlag's innsats for friluftslivet. Miljøpartiet De Grønne i Sør-Odal vil satse på et bredt lavterskeltilbud i kulturskolen og i idretten. MDG Sør-Odal ser på det som svært viktig å verne om naturmangfoldet og tilrettelegge for et aktivt friluftsliv for alle innbyggere i kommunen.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- styrke kultur- og idrettstilbudet i kommunen
- støtte frivillig arbeid samt offentlige kulturaktiviteter rettet mot ungdom som Ungdommens hus, korps, kor, amatørteater osv.
- at kommunen låner ut gratis øvingslokaler til kunstnere og kulturarrangører bosatt i Sør-Odal
- at kommunen bidrar med økonomisk støtte til store lokale kulturarrangementer
- skape rom for utendørs kulturliv
- tilrettelegge for et aktivt friluftsliv med mål om at alle turløyper i Sør-Odal kommune merkes og inndeles etter vanskelighetsgrad
- bevare og satse på universell utforming ved de ulike rekreasjonsområdene i våre naturområder, f.eks. badeplasser, benker, fastmontert felles grill, utetoalett, båtbygge etc.
- legge til rette for grønne lunger og et levende Skarnes sentrum gjennom å videreutvikle allerede eksisterende areal til allmenn glede for befolkninga
- Arrangere sosiale, miljøvennlige aktiviteter som f.eks. utendørs byttemarked, loppemarked, reparasjonskafé, utendørs kunstutstilling osv.

12. Flyktningpolitikk

Det norske samfunnet har gått fra å være et utvandringssamfunn til å bli et innvandringssamfunn. Innvandring gir muligheter til både enkeltmennesker og samfunnet, men skaper samtidig utfordringer. De Grønne erkjenner at utfordringene må tas på alvor, og håndteres åpent. Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal ser at kommunen trenger å styrke tilbudene innen bosetting, barnehage og introduksjonsprogram.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- ta i mot anmodet antall syriske flyktninger i kommunen
- arbeide for å bedre introduksjonsprogrammet for flyktninger slik at disse får anledning- så snart som mulig- til å delta aktivt i samfunns- og arbeidslivet i kommunen
- legge til rette for flere tilgjengelige boliger
- arbeide generelt for at Sør- Odal kan ta i mot flere flyktninger og inkludere disse i lokalsamfunnet

13. Regionalt samarbeid

MDG ønsker et demokrati der flest mulig er med. MDG mener at sammenslåing av kommuner forutsetter folkeavstemning i de aktuelle kommunene, slik at en sammenslåing kun kan skje om innbyggerne selv krever det. Forpliktende og langsiktig samarbeid mellom kommunene kan være en riktigere og bedre løsning enn å slå kommunene sammen. MDG Sør-Odal er ikke i mot kommunesammenslåing, men mener lokaldemokrati og kulturelle faktorer som tilhørighet må tas hensyn til, og derfor avgjøres lokalt.

Miljøpartiet De Grønne Sør-Odal vil

- støtte regionrådet og arbeide for et godt og demokratisk samarbeid med nabokommunene
- at spørsmål om kommunesammenslåinger må avgjøres ved folkeavstemning

TENK

NYTT

STEM

GRØNT